

Eija Tuomaala, äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori
Aki Pulkkanen, kuvataiteen lehtori

Unikudelmia äidinkielen ja kuvataiteen opiskelussa

TAUSTA

Osallistuimme TATin ja Tulevaisuuskoulun järjestämään Tulevaisuus ja työn murros -koulutukseen Oulussa syksyllä 2019 kahden lähiopetuspäivän verran ja saimme välineitä lukio-opiskelijoiden kanssa oppiaineet ylittävään yhteistyöhön. Tulevaisuuden todellisuuksien kuvittelu, haaveilu ja ennakointi innosti meidät tarttumaan tiedossamme olevaan näyttelyyn opetuskokeilun lähtökohtana. Tulevaisuuden työelämässä vuorovaikutus eri alojen työntekijöiden kanssa on keskeistä ja halusimme harjoitella oppiainerajat ylittäen palautteen saamista ja antamista, sekä luovaa yhteistyötä eri taidelajien välillä.

Raahen kaupungin galleria Myötätuulessa oli esillä kulttuuritalo Valveen sanataidekoulun näyttelytuotanto Unikudelmia, jossa nykytaiteilijat olivat tehneet taideteoksia yli kolmenkymmenen unta, unelmointia ja haaveilua käsittelevän tekstin pohjalta. Pääpaino teksteissä oli lasten- ja nuortenkirjallisuudessa, mutta myös aikuisten proosakatkelmia oli näyttelyssä esillä teksteinä kuvataideteosten rinnalla.

Tutustuimme näyttelyyn äidinkielen ja kuvataiteen ryhmien kanssa ja teimme taideteosten pohjalta painokankaita kuvataiteen Kuvia kankaisiin -kurssilla ja kuva-analyysin videomuotoon ja omia runotekstejä äidinkielen kurssilla.

TAVOITE

- kuvan tarkastelun oppiminen ja kuva-analyysin tekeminen kuvin ja sanoin.
- ryhmätöytäitojen oppiminen, palautteen antamisen ja saamisen oppiminen
- kangaskuusin tekeminen, taiteellisen prosessin hallinta luonnoksista lopputulokseen
- kuva-analyysin tekeminen ryhmätöönä videomuotoon
- runotekstien tuottaminen taidenäyttelyn pohjalta
- huomata, ettei koulu ole oma saarekkeensa vaan osa ympäröivää maailmaa

TOIMINTA

Äidinkielen ryhmä (kurssi AI2) tutustui näyttelyyn ja teki valitsemastaan teoksesta kuva-analyysin videomuotoon. Kuvan analysointi kuuluu kurssin opetussuunnitelmaan, minkä lisäksi monilukutaito läpäisee koko oppiaineen ja oikeastaan koko lukion oppimäärän. Myös kuvataideryhmä tutustui näyttelyyn, ja ryhmän opiskelijat antoivat äidinkielen ryhmän tekemistä analyyseistä palautetta oman näyttelykokemuksensa pohjalta. Lisäksi äidinkielen ryhmäläisten kirjoitustaidon tehtävässä yhtenä aihepiirinä oli näyttelyyn liittyvät aiheet (unet, unelmat, nukkuminen). Opettaja kokosi aineistopakettin teemaan liittyvistä artikkeleista. Muitakin aihepiirejä oli tarjolla kurssin muista asiakokonaisuuksista.

MITÄ OPITTIIN

Opetuskokeilu pohjautui äidinkielen ja kuvataiteen opetusuunnitelmaan. Lukiolaisille omien töiden esittely ja palautteen antaminen toisen töistä oli oppimiskokemus. Tulevaisuus ja työn murros -teeman mukaisesti harjoittelimme tärkeitä vuorovaikutustaitoja oppiainerajat ylittäen. Opittiin myös kommentoimaan taidenäyttelyssä nähtyjä teoksia oman luovan ilmaisun kautta sanoin ja kuvin.

Yhteistyön toteuttaminen onnistuisi luultavasti paljon paremmin, jos opettajilla olisi samat opiskelijat: aineiden välinen yhteistyö syventyisi ja opiskelija todennäköisesti oivaltaisi yhteyksiä helpommin. Opiskelijoiden johdattelu kulttuurielämysten pariin voi pitää kuitenkin omanlaisena onnistumisena, sillä läheskään kaikki lukio-opiskelijat eivät ole käyneet taidenäyttelyssä.

Yhteyksien luominen ei välttämättä mene kerralla nappiin, mutta ideoita voi jalostaa: seuraavassa jaksossa kuvan analysointia opiskellut toinen AI2-ryhmä sai kehitellymmän version videomuotoisesta kuva-analysistä. Myös heille tarjottiin kirjoitustaidon tehtävään näyttelyn aihepiireihin liittyvä aineistopaketti.

